

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Циклова комісія маркетингу, торгівлі та харчових технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи торговельного підприємництва»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

освітньо-професійна
програма

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

спеціальність

076 Підприємництво та торгівля

відділення

Підприємництва

(назва відділення)

Робоча програма «Основи торговельного підприємництва»
(назва навчальної дисципліни)
для студентів
за галуззю знань 07 Управління та адміністрування
спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля
освітньо-професійна програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
«29» серпня 2025 року, - 16 с.

Розробник: Олена ОСЬМИНА, викладач другої кваліфікаційної категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії маркетингу, торгівлі та харчових технологій

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії маркетингу, торгівлі та харчових технологій

_____ Н. Дубас

Схвалено методичною радою коледжу.

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова
_____ Д. Костюк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова
Розділів – 3	Спеціальність: 076 Підприємництво та торгівля Освітньо-професійна програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120		2-й
		Семестр:
3-й		
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 4,5 самостійної роботи – 3,5	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції:
		34 год.
		Практичні, семінарські:
		34 год.
		Лабораторні:
		0 год.
		Самостійна робота:
		52 год.
Вид контролю:		
Підсумкова контрольна робота		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – 68/52

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи торговельного підприємництва» є розгляд теоретичних та практичних питань, пов'язаних з підприємницькою діяльністю в Україні, надання студентам знань з основ підприємницької діяльності.

Перелік компетентностей студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1. Здатність враховувати основні закономірності й сучасні досягнення у підприємницькій та торговельній діяльності.

СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.

СК3. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких та торговельних структур.

СК6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.

СК11. Здатність формувати інформаційне середовище щодо якості і безпеки товарів, товарної асортиментної структури, правового поля здійснення торговельно-технологічних процесів.

3. Передумови вивчення навчальної дисципліни

Дана навчальна дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання таких навчальних дисциплін, як «Інформатика та комп'ютерна техніка», «Правознавство», «Політична економія».

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій діяльності із професійною метою.

РН5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

РН7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва та торгівлі для подальшого використання у практичній діяльності.

РН8. Володіти методами й інструментарієм для підготовки проєктів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.

РН9. Застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій та торговельній діяльності.

РН11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати їх на практиці.

РН12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань студентів наведено в додатку до робочої програми навчальної дисципліни.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний, тематичний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних) занять та у процесі здійснення самостійної роботи у таких формах: експрес-опитування, тести, задачі, розрахункові роботи, вирішення ситуаційних завдань, студентські презентації, робота в Інтернет тощо.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні та організаційні основи торговельного підприємництва

Тема 1. Загальна характеристика торговельного підприємництва

Поняття та сутність торговельного підприємництва. Визначення підприємництва згідно чинного законодавства України. Функції торговельного підприємництва. Сучасна економічна література відокремлює головні функції сфери підприємницької діяльності: творча (інноваційна), ресурсна, організаційна, стимулююча (мотиваційна), соціальна та особистісна. Принципи торговельного підприємництва. Передумови здійснення торговельного підприємництва: економічні, політичні, юридичні, психологічні. Виникнення та еволюція поняття «підприємництва». Історія розвитку теорії підприємництва. Місце і роль торговельного підприємництва в економічній системі і соціальній сфері держави.

Тема 2. Види торговельного підприємництва

Загальна класифікація видів торговельного підприємництва. Класифікація підприємств за ознаками: форма власності; належність капіталу; правовий статус і форма господарювання; розмір середньооблікового за чисельністю працівників і сумою валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг), сферою господарювання. Основні види торговельного підприємництва за сферою господарювання: виробниче, комерційне, посередницьке, фінансове та страхове підприємство. Методи і критерії вибору видів підприємницької діяльності в сфері торгівлі. Сутність, переваги та недоліки одноособового

володіння. Види товариств на капіталі (об'єднань капіталів): товариство з обмеженою відповідальністю; товариство з додатковою відповідальністю; акціонерне товариство.

Тема 3. Правові засади торговельного підприємництва в Україні

Державне регулювання підприємництва. Підприємство як юридична особа у правовому середовищі України. Фізична особа-підприємець в економічному середовищі України. Переваги та недоліки ФОП. Поділ фізичних осіб-підприємців як платників єдиного податку на групи: I група, II група, III та VI група. Права, обов'язки та відповідальність підприємця. Передумови та механізми державного регулювання підприємництва. Умови та передумови втручання держави в економіку можуть бути позитивними та негативними. Механізм державного регулювання бізнесу. Державна підтримка розвитку бізнесу в Україні.

Тема 4. Підприємець та його ділові якості

Поняття «підприємець». Складники підприємницького хисту. Основні риси підприємця: ініціативність, самостійність, готовність ризикувати та оновлювати продукцію, послуги, технології. Підприємницька діяльність чи робота за наймом? Переваги та недоліки власного підприємства. Переваги та недоліки роботи за наймом. Освіта підприємця. Найвідоміші підприємці світу та України. Наймолодші підприємці України. Найвідоміші українські жінки-підприємці.

Розділ 2. Практичні аспекти торговельного підприємництва

Тема 5. Основні етапи підготовки до підприємницької діяльності

Бізнес-ідея. Поняття та сутність бізнес-ідеї. Основні джерела ідеї підприємницької діяльності. Методи розробки ідеї нових товарів. Характеристика товару. Поняття та сутність характеристики товару. Кількісні та якісні характеристики товару. Асортиментна та вартісна характеристика товару. Бізнес-план та його структура. Характеристики ринку товару (потреби, блага, попит, пропозиція товару/послуги, конкуренція). Фінансування бізнесу. Вибір ідеї та визначення раціональної стартової стратегії. Порядок та етапи розробки підприємницької стратегії. Загальні підходи до оцінки ефективності підприємницької діяльності в торгівлі.

Тема 6. Підприємницький ризик

Зміст та функції підприємницького ризику. Об'єктивні і суб'єктивні причини ризику. Модифікації ризику. Види підприємницьких ризиків. Способи оцінки підприємницьких ризиків. Зміст і умови використання різних методів оцінки підприємницького ризику. Шляхи та методи зниження ризику в підприємницькій діяльності. Основні форми профілактики ризиків. До організаційних методів зниження ризику відносяться: відхилення ризику, недопущення збитків, мінімізація збитків, передача контролю за ризиком, метод розподілу ризиків, пошук інформації, контроль або опанування ризиком.

Тема 7. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва в Україні

Сутність, порядок, терміни державної реєстрації суб'єктів підприємництва. Документи, що подаються на реєстрацію ФОП. Алгоритм реєстрації ФОП. Підстави для відмови у реєстрації. Ключ електронного цифрового підпису. Особливості організації суб'єктів підприємницької діяльності з іноземними інвестиціями. Статутний фонд та його формування.

Розділ 3. Формування підприємницьких взаємовідносин

Тема 8. Лізингові відносини у сучасному підприємництві

Поняття та сутність лізингу. Об'єкти лізингу. Види лізингу, що пов'язані з терміном використання об'єкта лізингу: оперативний та фінансовий. Види лізингу, що пов'язаний з масштабом поширення лізингових відносин: внутрішній (в межах держави) і міжнародний. Організаційно-правові основи здійснення лізингу. Права та обов'язки лізингодавців і лізингоодержувачів. Витрати на надання та ефективність лізингових послуг. Переваги та недоліки лізингу. Суб'єкти лізингових операцій. Види лізингу, що зустрічається в практичній діяльності підприємства.

Тема 9. Етичні норми в торговельному підприємстві

Загальна характеристика культури і етики підприємництва. Основні фактори що

впливають на культуру підприємства. Принципи ділової етики. Кодекс етики бізнесу. Чесність, довіра та імідж торгового підприємництва. Соціальна відповідальність бізнесу. Моральні еталони підприємця. Сучасні норми ділової етики. Основні етичні напрямки підприємництва. В етиці підприємництва склалися три основні підходи до моральних проблем бізнесу, що спираються на три етичних напрями: утилітаризм, деонтична етика (етика обов'язку), етика справедливості. Етика індивідуальної відповідальності в бізнесі.

Тема 10. Соціальне підприємництво

Поняття та сутність соціального підприємництва. Поняття про соціального підприємця. Складові соціального підприємства: соціальна проблема, цінності, самоокупність, соціальна мета, інноваційність, залучення громади, підприємницький підхід, соціальний вплив. Бізнес-модель соціального підприємництва. Переваги соціального підприємництва.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		сем	п	с.р.	
Розділ 1 Теоретичні та організаційні основи торговельного підприємництва					
Тема 1. Загальна характеристика торговельного підприємництва	12	4	4		4
Тема 2. Види торговельного підприємництва	8	2	2		4
Тема 3. Правові засади торговельного підприємництва в Україні	13	4	2	2	5
Тема 4. Підприємець та його ділові якості	12	4	2	2	4
Разом за розділом 1	45	14	10	4	17
Розділ 2. Практичні аспекти торговельного підприємництва					
Тема 5. Основні етапи підготовки до підприємницької діяльності	19	4	2	6	7
Тема 6. Підприємницький ризик	13	4	2		7
Тема 7. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва в Україні	13	4		2	7
Разом за розділом 2	45	12	4	8	21
Розділ 3. Формування підприємницьких взаємовідносин					
Тема 8. Лізингові відносини у сучасному підприємстві	11	4	2		5
Тема 9. Етичні норми в торговельному підприємстві	9	2	2		5
Тема 10. Соціальне підприємництво	8	2	2		4
Разом за розділом 3	28	8	6	-	14
Підсумкова контрольна робота	2			2	
Усього годин	120	34	20	14	52

9. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми та зміст семінарських занять	Кількість годин
1.	Тема 1. Загальна характеристика торговельного підприємництва 1. Історія розвитку теорії підприємництва. 2. Еволюція понять «підприємець» і «підприємництво». 3. Визначення підприємництва згідно чинного законодавства України.	4

	<p>4. Мотивація торговельного підприємництва.</p> <p>5. Місце і роль торговельного підприємництва в економічній системі і соціальній сфері держави.</p> <p>6. Конкуренція як основна умова розвитку торговельного підприємництва.</p> <p>7. Принципи торговельного підприємництва.</p> <p>8. Специфіка підприємництва щодо здійснення торгівлі окремими товарами.</p> <p>9. Функції підприємницької діяльності.</p> <p>10. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності в ринковій економіці.</p> <p>11. Вплив державних структур на суб'єкти ділових стосунків.</p> <p>12. Передумови здійснення торговельного підприємництва.</p>	
2.	<p>Тема 2. Види торговельного підприємництва</p> <p>1. Види підприємств та їх класифікація.</p> <p>2. Методи і критерії вибору видів підприємницької діяльності в сфері торгівлі.</p> <p>3. Сутність, переваги та недоліки одноособового володіння.</p> <p>4. Особливості та види персональних товариств.</p> <p>5. Загальна характеристика товариств з обмеженою відповідальністю.</p> <p>6. Загальна характеристика товариства з додатковою відповідальністю.</p> <p>7. Загальна характеристика акціонерного товариства.</p> <p>8. Порядок створення та структура управління акціонерного товариства.</p> <p>9. Публічні та приватні акціонерні товариства.</p> <p>10. Переваги та недоліки акціонерних товариств.</p> <p>11. Загальна характеристика малого та мікропідприємства.</p> <p>12. Загальна характеристика середнього та великого підприємства.</p>	2
3.	<p>Тема 3. Правові засади торговельного підприємництва в Україні</p> <p>1. Сутність організаційно-правової форми підприємницької діяльності, зміст та особливості в сфері торгівлі.</p> <p>2. Види організаційно-правових форм і їх класифікація.</p> <p>3. Прості організаційно-правові форми: фізичні особи-підприємці, підприємства (приватні, колективні, комунальні, державні, змішані, іноземні, спільні), їх характеристика.</p> <p>4. Господарські товариства: акціонерні, з обмеженою відповідальністю, з додатковою відповідальністю, повне товариство, командитне – види, характеристика, структура, управління.</p> <p>5. Складні організаційно-правові форми: асоціації, корпорації, консорціуми, концерни, холдінги, торговельно-промислові групи, їх характеристика.</p> <p>6. Кооператив як організаційно-правова форма торговельного підприємництва та його особливості.</p> <p>7. Форми кооперації великих, середніх та малих підприємств.</p> <p>8. Види підприємств із іноземним капіталом, сфери їх підприємницької діяльності в торгівлі. Організаційно-правові форми і статус підприємств з іноземними інвестиціями.</p> <p>9. Фізичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності.</p> <p>10. Юридичні особи як суб'єкти господарювання: ознаки, вимоги до створення.</p> <p>11. Специфічні суб'єкти підприємництва в торгівлі - внутрішньоструктурні підрозділи юридичних осіб (філії, представництва, дочірні підприємства та інші).</p>	2

4.	<p>Тема 4. Підприємець та його ділові якості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Найвідоміші підприємці світу. 2. Найвідоміші українські жінки-підприємці. 3. Наймолодші підприємці України. 	2
5.	<p>Тема 5. Основні етапи підготовки до підприємницької діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бізнес-ідеями для заснування власної справи. 2. Презентація бізнес-ідей, які зацікавили. 3. Презентація бізнес-ідеї, що є найоригінальнішою. 	2
6.	<p>Тема 6. Підприємницький ризик</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення можливих підприємницьких ризиків на прикладі існуючого підприємства. 2. Шляхи усунення та мінімізація підприємницьких ризиків на прикладі існуючого підприємства. 	2
7.	<p>Тема 8. Лізингові відносини у сучасному підприємництві. Питання, що висунуті на дискусію:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В чому полягає суть лізингу? 2. Яка відмінність лізингу від оренди? 3. Назвіть види лізингу, які зустрічаються в практичній діяльності підприємств. 4. Що включають в себе організаційно-правові основи лізингових операцій? 5. Хто відноситься до суб'єктів лізингу та скільки суб'єктів можуть брати участь у лізингових операціях? 6. Які основні переваги та недоліки лізингу? 	2
8.	<p>Тема 9. Етичні норми в торговому підприємстві</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні етичні напрямки підприємництва. 2. Етика індивідуальної відповідальності в бізнесі. 3. Партнерські зв'язки: сутність та організаційно-правова форма. 4. Оферта як особлива форма укладення договору. 5. Що необхідно і можливо зробити аби етичні норми бізнесу стали реальністю в наших умовах? 6. ТОП-10 правил бізнес-етики, якими нехтують в Україні 7. Складові, що включає етика підприємця. 8. Ділові контакти з іноземними партнерами складаються із таких фаз: підготовка контакту; програмування контакту; реалізація контакту; прийняття рішення, підбиття підсумків контакту. 9. Принципи чесної конкуренції. 10. Створення позитивного іміджу завдяки так звані PR- послуги - паблік рилейшнз. 	2
9.	<p>Тема 10. Соціальне підприємництво</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке соціальне підприємництво? Яка його основна місія? 2. Як стати соціальним підприємцем? Основні вимоги. 3. Яка проблематика соціального підприємництва на сьогоднішній день? 4. Як відбуватиметься оподаткування соціального підприємництва? 5. Модель яких країн Україна може взяти за приклад для успішного розвитку соціального підприємництва? 6. Що зміниться для держави, органів місцевого самоврядування та територіальних громад у зв'язку з легалізацією соціального підприємництва? 7. Назвіть компанії та охарактеризуйте їхню діяльність, що відносяться до соціального підприємництва. 	2

	Разом	20
--	-------	----

10. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми і зміст практичних занять	Кількість годин
1.	<p>Тема 3. Правові засади торговельного підприємництва в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення із Господарський і Податковий кодекси України. 2. Визначення основних рис підприємства як форми господарювання, що зазначенні у статті 62 Господарського кодексу України. 3. Приклади підприємств різних форм власності, товари та послуги, які пропонують у вашому регіоні. 4. Здійснення порівняльної характеристики мікро-, малих, середніх і великих підприємств. 5. Здійснення порівняльної характеристики діяльності фізичних осіб-підприємців I, II і III груп 6. Визначення тривалості робочого часу працівників. 	2
2.	<p>Тема 4. Підприємець та його ділові якості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення необхідних якостей, якими повинна володіти людина для започаткування та ведення власної справи. 2. Визначення власних підприємницьких здібностей. 3. Визначення ймовірних можливостей стати бізнесменом. 4. Визначення можливостей самостійно займатися бізнесом. 5. Визначення здатності дотримання службової етики. 6. Визначення власних якостей, яких не вистачає для започаткування власної справи. 	2
3.	<p>Тема 5. Основні етапи підготовки до підприємницької діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання характеристики товару чи послуги, використовуючи фахові знання та різні джерела інформації. 2. Формування власної бізнес-ідеї, детальний опис продукту (товару чи послуги). 	2
4.	<p>Тема 5. Основні етапи підготовки до підприємницької діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз зразків бізнес-планів у тих сферах діяльності, які цікаві. 2. Формування власного бізнес-плану. 	2
5.	<p>Тема 5. Основні етапи підготовки до підприємницької діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз потенційних джерел фінансування бізнесу. 2. Визначення ймовірних джерел фінансування власного бізнесу. 	2
6.	<p>Тема 7. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз статті 1 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», виділення ключових слів щодо суті поняття «державна реєстрація». 2. Визначення переліку документів, які необхідні для державної реєстрації фізичної особи-підприємця (ФОП). 3. Заповнення заяви про державну реєстрацію фізичної особи підприємцем. 4. Заповнення реєстраційної картки для фізичної особи, що необхідно для отримання електронного цифрового підпису. 5. Визначення усіх кроків реєстрування бізнесу. 	2
7.	Підсумкова контрольна робота	2
	Разом	14

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми і зміст лабораторних занять	Кількість годин
1.	Не передбачено навчальним планом.	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми і зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Загальна характеристика торговельного підприємництва 1. Виникнення та еволюція поняття «підприємництва». 2. Історія розвитку теорії підприємництва. 3. Місце і роль торговельного підприємництва в економічній системі і соціальній сфері держави.	4
2.	Тема 2. Види торговельного підприємництва 1. Методи і критерії вибору видів підприємницької діяльності в сфері торгівлі. 2. Сутність, переваги та недоліки одноособового володіння. 3. Види товариств на капіталі (об'єднань капіталів): товариство з обмеженою відповідальністю; товариство з додатковою відповідальністю; акціонерне товариство.	4
3.	Тема 3. Правові засади торговельного підприємництва в Україні 1. Передумови та механізми державного регулювання підприємництва. 2. Умови та передумови втручання держави в економіку можуть бути позитивними та негативними. 3. Механізм державного регулювання бізнесу. Державна підтримка розвитку бізнесу в Україні.	5
4.	Тема 4. Підприємець та його ділові якості 1. Найвідоміші підприємці світу та України. 2. Наймолодші підприємці України. 3. Найвідоміші українські жінки-підприємці.	4
5.	Тема 5. Основні етапи підготовки до підприємницької діяльності 1. Вибір ідеї та визначення раціональної стартової стратегії. 2. Порядок та етапи розробки підприємницької стратегії. 3. Загальні підходи до оцінки ефективності підприємницької діяльності в торгівлі.	7
6.	Тема 6. Підприємницький ризик 1. Основні форми профілактики ризиків. 2. До організаційних методів зниження ризику відносяться: відхилення ризику, недопущення збитків, мінімізація збитків, передача контролю за ризиком, метод розподілу ризиків, пошук інформації, контроль або опанування ризиком.	7
7.	Тема 7. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва в Україні 1. Особливості організації суб'єктів підприємницької діяльності з іноземними інвестиціями. 2. Статутний фонд та його формування.	7
8.	Тема 8. Лізингові відносини у сучасному підприємстві 1. Суб'єкти лізингових операцій. 2. Види лізингу, що зустрічається в практичній діяльності підприємства.	5
9.	Тема 9. Етичні норми в торговому підприємстві 1. Основні етичні напрямки підприємництва.	5

	2. В етиці підприємництва склалися три основні підходи до моральних проблем бізнесу, що спираються на три етичних напрями: утилітаризм, деонтична етика (етика обов'язку), етика справедливості. 3. Етика індивідуальної відповідальності в бізнесі.	
10.	Тема 10. Соціальне підприємництво 1. Основна місія соціального підприємництва. 2. Проблематика соціального підприємництва на сьогоднішній день. 3. Оподаткування соціального підприємництва.	4
	Разом	52

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Презентації в PowerPoint, відеоролики. Навчально-методичне забезпечення з навчальної дисципліни, розміщене у навчально-інформаційному середовищі Moodle.

15. Заняття, що підлягають оцінюванню

Розділ 1				Тематична	Розділ 2			Тематична	Розділ 3			Тематична	Підсумкова к.р.	III семестр
T1	T2	T3	T4		T5	T6	T7		T8	T9				
C3 №1,2	C3 №3	C3 №4	C3 №5		C3 №6	C3 №7			C3 №8	C3 №9	C3 №10			
		P3 №1	P3 №2	P3 №3,4, 5		P3 №6								
Максимальна оцінка - 12 балів														
Мінімальна оцінка – 1 бал														

16. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНА

Законодавчі та нормативні документи

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV – ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Закон України «Про підприємництво» від 7 лютого 1991 року № 698-XII – ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>
3. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22 березня 2012 року № 4618-VI – ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
4. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII – ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
5. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI – ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

Підручники (навчальні посібники)

7. Основи підприємництва: Підручник/ [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 492 с.
8. Підприємництво : підручник / І. В. Гончарова. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 392 с.
9. Боровик Л.В. Сучасне підприємництво: інноваційні та фінансові аспекти: навч. посібник. – Київ: КНЕУ, 2022. – 280 с.
10. Романовський О.О. Інноваційне підприємництво та стартап-екосистеми: навч. посібник. – Харків: ХНЕУ ім. Семена Кузнеця, 2023. – 190 с.

ДОПОМІЖНА

11. Бажал Ю.М. Інноваційне підприємництво: креативність, комерціалізація, екосистема. – Київ: Пульсари, 2021. – 300 с.
12. Дяченко С.П. Підприємництво та менеджмент: сучасні практики. – Львів: Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2022. – 250 с.
13. Сірко І.В. Цифрове підприємництво та електронна комерція. – Київ: НАУ, 2024. – 210 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

14. Національна бібліотека ім. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу:– <http://www.nbuv.gov.ua/>
15. Верховна Рада України. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:– <https://zakon.rada.gov.ua/>
16. Міністерство освіти та науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:– <https://mon.gov.ua/ua>
17. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:– <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
18. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:– <https://www.ukrstat.gov.ua/>

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА»**

Для денної форми здобуття освіти

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено вивчення 3-х розділів обсягом (кредитів ЄКТС):

- 1 розділ – 1,5 (45 год.);
- 2 розділ – 1,5 (45 год.);
- 3 розділ – 1,0 (30 год.);

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено застосування 3-х форм контролю знань студентів: поточного, тематичного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

За кожним елементом розділу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу, тощо);
- тестування знань студентів з певного розділу (теми) або з певних окремих питань лекційного курсу;
- виступ на семінарських заняттях (з доповіддю та презентацією, в дискусії,) тощо.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та допоміжної літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На практичному/семінарському занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- підібрана інформація щодо прикладів з економічної практики;
- реферативні виступи, усні повідомлення тощо.

Оцінювання самостійної роботи студента.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на семінарах, практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання завдань;
- своєчасне виконання і здача поточних завдань;
- оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Тематичний контроль.

Тематичний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни.

Тематична оцінка визначається як середнє арифметичне набраних балів за поточну роботу при вивченні тем певного розділу.

3. Підсумковий контроль.

Вивчення трьох розділів навчальної дисципліни «Основи торговельного підприємництва» завершується виконанням підсумкової контрольної роботи. Її мета – виявлення кінцевого результату засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Критерії оцінювання знань студентів за підсумкову контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до пакета тестових завдань.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Основи торговельного підприємництва» як профільного предмета, вивчення якого передбачене освітньою програмою профільної середньої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти, здійснюється за 12-бальною шкалою (табл. 1), з подальшим переведенням семестрової оцінки в оцінку за національною шкалою «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно» з визначенням рейтингу студента в балах за 100-бальною шкалою (табл. 2) та перенесенням підсумку у Відомість успішності з навчальної дисципліни.

Таблиця 1. Оцінювання навчальних знань студентів

Рівень досягнень	Бали	Критерії оцінювання знань студентів
I. Початковий	1 бал	Студент має уявлення з визначеної проблеми, за допомогою викладача може розпізнати окремі поняття навчальної дисципліни «Основи торговельного підприємництва», що стосуються навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни.
	2 бали	Студент намагається відтворити окремі поняття, за допомогою викладача або з використанням підручника володіє елементарними знаннями за програмою; обирає правильний варіант відповіді з двох запропонованих (на рівні «так – ні»).
	3 бали	Студент відтворює окремі поняття; з допомогою викладача або з використанням підручника фрагментарно визначає їхні ознаки; відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді; з допомогою викладача фрагментарно виконує практичні завдання без належного оформлення.
II. Середній	4 бали	Студент з допомогою викладача або з використанням підручника відтворює незначну частину навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни, дає визначення окремих понять, у відповідях може допускати помилки; з допомогою викладача виконує практичні завдання з неповним їх оформленням.
	5 балів	Студент відтворює основний зміст навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни, відповідаючи на запитання викладача; дає визначення окремих понять; наводить приклади, що ґрунтуються на матеріалі підручника; у відповідях може допускати помилки; з допомогою викладача виконує практичні завдання, частково оформляє їх.
	6 балів	Студент самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал у межах програми навчальної дисципліни; частково

		дотримується логіки його викладу; відповідає на окремі запитання; у цілому правильно вживає термінологію; у відповідях допускає помилки; з допомогою викладача виконує практичні завдання, оформляє їх без висновків.
III. Достатній	7 балів	Студент самостійно і послідовно відтворює більшу частину навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни; у відповідях на запитання допускає неточності; виконує практичні завдання, звертаючись за консультацією до викладача, оформляє їх, робить неповні висновки.
	8 балів	Студент самостійно і послідовно відтворює навчальний матеріал у межах програми навчальної дисципліни; відповідає на поставлені запитання, допускаючи у відповідях неточності; дає порівняльну характеристику явищ та процесів; виправляє допущені помилки; виконує практичні завдання, звертаючись за консультацією до викладача, оформляє їх, робить неповні висновки.
	9 балів	Студент вільно відтворює навчальний матеріал у межах програми навчальної дисципліни та відповідає на поставлені запитання, передбачені навчальною програмою; з допомогою викладача узагальнює, систематизує та встановлює причинно-наслідкові зв'язки; самостійно виконує практичні завдання, оформляє їх, робить нечітко сформульовані висновки.
IV. Високий	10 балів	Студент системно та вільно відтворює навчальний матеріал у межах програми навчальної дисципліни та обґрунтовано відповідає на запитання, передбачені навчальною програмою; узагальнює, систематизує, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; використовує знання у нестандартних ситуаціях; самостійно виконує практичні завдання; робить чітко сформульовані та обґрунтовані висновки.
	11 балів	Студент логічно, усвідомлено оперує навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни; обґрунтовано відповідає на запитання; самостійно аналізує і розкриває сутність понять; встановлює і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; аргументовано використовує знання у нестандартних ситуаціях; самостійно та ретельно виконує практичні завдання, оформляє їх, робить логічно побудовані та обґрунтовані висновки.
	12 балів	Студент виявляє системні, міцні та глибокі знання за програмою профільного предмета, може вести дискусію з конкретного питання; вміє без помилок виконувати практичні завдання, передбачені програмою профільного предмета, робить логічно побудовані та аргументовані висновки, самостійно користується різними джерелами інформації; наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Таблиця 2.

Переведення оцінки за 12 бальною школою в оцінку за національною шкалою з визначенням рейтингу студента в балах

Оцінка за 12 бальною школою	Оцінка національна	Рейтинг студента, бали
12	Відмінно	100
11		96
10		93
9	Добре	89
8		84
7		79
6	Задовільно	73
5		69
4		64
3	Незадовільно	59
2		40
1		20